

?yunun 5-d? Bak?da [Heyd?r ?liyev M?rk?zind?](#) [Az?rbaycan Respublikas?n?n ?qli Mülkiyy?t Agentliyi, T?hsil Nazirliyi, Ümumdünya ?qli Mülkiyy?t T??kilat?](#) (Ü?MT) v? [Avrasiya Patent T??kilat?](#)n?n birg? ?m?kda?l???? il? "Bilik v? innovasiya iqtisadiyyat?na ?qli mülkiyy?tin d?st?yl?" mövzusunda beyn?lxalq konfrans keçirilib.

T?d?T?dbird?/dövl?t?hv?/hökum?t?r?smil?ri, Milli M?clis?n deputatlar?, nali?m?kt?bl?rintrektorlar?, beyn?lxalq t??kilatlar?n r?hb?rl?ri v? nümay?nd?l?ri, elm v? t?hsil ictimaiyy?tinin t?msilçil?ri i?tirak edibl?r.

Az?rbaycan Respublikas?li ?qli Mülkiyy?t Agentliya?dar? Hey?tinin s?dri Kamran ?manov Ü?MT-in ba? direktoru Frensis Qarrinin Bak?ya s?f?rini yüks?k d?y?rl?ndirib, bu qurumla ?m?kda?l????n u?urlu n?tic?l?rind?n söz aç?b. Bildirilib ki, haz?rda ölk?mizd? ?qli Mülkiyy?t Agentliyi, T?hsil Nazirliyi v? Ü?MT-in birg? haz?rlad?? "Universitet v? v?n elmi-t?dqiqats institutlar?nda ?qli mülkiyy?t siyas?ti üçün milli layih?" h?yata keçirilir. Bu, layih?kölk?mizd?nelmi-t?dqiqat?n?tic?l?rinim kommersiyala?d?r?lmas? id?t?binq?mekhanizml?rinin t?kmill?dirilm?si, yarat?lan y?ks?k texnologiyalar?n iqtisadiyyatda t?binq? üçün?lveri?lia??raitin yarat?lmas?i v? iqtisadi s?m?r?sinin art?r?lmas? m?m?qs?dl?rin?xidm?tedir. Bununla ba?l? 2017-ci ild? Birg? B?yannam? imzalan?b. Qeyd olunan m?s?l?l?r? aid 2016-2017-ci ill?rd? Ü?MT il?birg? ?m?kda?l?qda üç? beyn?lxalq t?dbir keçirilib, elmi ocaqlar?nda ?qli mülkiyy?t siyas?ti il?ba?l?tan?nm?? beyn?lxalq ekspert?rl?rt?r?find?n laz?mi köm?k göst?rilib, müt?x?ssis.haz?rl?????par?l?b. Buradak? s?rgid? ?m?kda?l????n b?hr?si kimi startaplar?n v? spinautlar?n f?aliyy?t?l?rinin n?tic?l?ri nümayi? etdirilir.

F.C.Qarrinin "g?l?c?kd?texnologiyalar t?r?find?n? ?qli mülkiyy?tin beyn?lxalq arxitekturas? v? formas?n?n getdikc? daha çox dikt? edil?c?yi v? onu idar?etm?si qaç?lmazd?r?" fikrini xat?rladan K.?manov deyib ki, bununla da texnologiyalar?n? ?qli mülkiyy?tin mövcud land?ft?nakardinal t?sirini v? öz?növb?sind?, ?qli mülkiyy?tin buna qar?? ç?xmamas?n?, ?ksin?, ona uy?unla mas?n? vur?ulay?r?q. Bu da F.Qarrinin önc?d?n görüy? ?qli mülkiyy?tin g?l?c?kk t?t?kamülünün konturlar?n? mü?yy?nl?dir. M?hz bu s?b?bl?rd?n F.Qarrinin ?qli mülkiyy?tin rolunu y?ni?d?n d?rk edilm?si bar?d? fikir?rin? qo?ulur. v? d?st?kl?yirik? ?qli mülkiyy?tin d?y?mi? rolu onun f?aliyy?t?nin yeni konteksti v? ona a m?münasib?td? bizimdü?ünc? t?rzimizin d?yi?m?si Az?rbaycan üçünçox aktualdır. Çünkü Az?rbaycan yeniliqtisadi siyas?tinin mühüm qolu-innovativ inki?afa q?d?m qoyur. Qeyri-neft sektorunu inki?af etdir?n, diversifikasiyan? u?urla apaparan v? /"Made in Azerbaijan" brendini t?yiq ed?n dövl?t?timiz?q?sa müdd?td? böhran?v?ziyy?tini arxada qoyub, haz?rda ölk?d? iqtisadi art?ml? dinamika mü?ahid? olunur, qeyri-neft sektorunda cari ilin dörd ay?nda 11 faiz ir?lil?y?i? var v? möt?b?r? D?nya ?qtisadi Forumunun m?lumat?na ?sas?n, Az?rbaycan r?qab?tqabiliyy?t?liliy? gör? dünyada bir s?ra inki?af etmi? ölk?l?ri üst?l?y?r?k 35-ci yeri tutur.

Ya?ad???m?zo "bilikl?r?c?miyy?tind?" te texnologiyalar?n? s?çray??? dövründ? v? r?q?msal innovasiyalar?n "r?q?msal imperativ" zaman?nda innovativ inki?af t?dqiqatlar?n?n?tic?sind? ?ld? edil?n? bilikl?rin v? texnologiyalar?n, inv?estisiyalar?n? v? ?qli mülkiyy?tin yaratd???insan kapital?n?n ekosistemidir. Prezident ?lhami?liyevin sözl?rl? il? des?k, "müasir düny? sivilizasiyas?n?n?r?qqisind? ?nsan kapital? v? intellekt? yeni keyfiyy?t? amil?kim?h?lledici h?miyy?t da??y?r. H?r bir dövl?t?ri rifah v? yüks?l?i?? aparan yol elm v? innovasiyalara ?saslanan inki?afdan keçir".

K.K.?manov deyib, ki, qar??m?zd?dur?n?zif?l?rid?, Prezident ?lhami?liyevin Davos ?qtisadi Forumunda vur?ulad??kimi, "g?l?c?y?miz in innovasiyalar, texnologiyalar, yax?da idar?etm? ??ffaf?q v? sahibkarlar?dövl?t?d?d?st?yind?dir?k fikri il?azahretm?kolar. Bu yolla ir?lil?y?n? Az?rbaycan 2009-cu ild?n?ba?layaraq, yuxar?orta g?lirlili?c?l?k?l?ras?ndad?r. Davos ?qtisadi Forumunun 2018-ci il üçün "nklüziv inki?af indeksi"n? ?sas?n, ölk?miz inki?af ed?n ölk?l?r aras?nda üçüncü yeri tutur.

Ölk? mi Ölk? miqyas?nda apar?la?aislahatlar? ?qli mülkiyy?t?sa?sin? t? müsb?t t?sirini göst?riti, Bel? ki, R?qab?tqabiliyy?t?lilik ?ndeksinin " ?qli mülkiyy?tin qorunmas?" alt göst?ricisi üzr? Az?rbaycan 37-ci yeri tutur. Bununla da Az?rbaycan 2016-2017-ci ill?rl? müqayis?d? " ?qli mülkiyy?tin qorunmas?" göst?ricisi üzr? tutdu?u 71-ci yerd?n 34 pill? yüks?l?y?r?k, MDB ölk?l?ri s?ras?nda lider mövqeyini möhk?ml?ndirib.

Ölk?mizin kreativ iqtisadiyyat?n?n (mü?lliflik v? ?laq?li hüquqlara ?saslanan s?nayemiz) ÜDM-d?ki pay? be? fai?i ötüb, düny?n orta s?viyy?sind?dir, h?tt? bir s?ra inki?af etmi? ölk?l?ri gerid? qoyur. Piratç?l?qa qar??görül?n t?dbirl?r n?tic?sind? 2005-ci ill? müqayis?d? piratç?l????n s?viyy?si müxt?lif sah?l?rd? 20-30 faiz a?a?? dü?üb.

Prezident ?lhami?liyevin u?urlu xarici siyas?ti v? d?st?y?n?tic?sind? Az?rbaycan ?qli mülkiyy?t sah?sind? f?ali? beyn?lxalq?m?kda?l?q?apar?r, ümü?lliflik v? ox?ar hüquqlar?sa?sin? 6, s?naye mülkiyy?tin?aid 11ebeyn?lxalq çoxçox?r?fli konvensiya v? ?sazi?l?rd?i?tirak edir. Haz?rda Ü?MT-in mü?lliflik hüququna aid iki yeni müqavil?sin? - MM?rake? v? Pekin müqavil?l?rin? qo?ulma prosesi gedir, h?mçinin s?naye mülkiyy?t?i?l?ba?l?üç?sazi??qo?ulma planla?d?r?l?r.

Vur?ulan?b ki, Az?rbaycan Ü?MT-in r?hb?r orqanlar?nda, o cüml?d?n Koordinasiya Komit?sind?, Proqram v?

Büdc? Komit?sind? t?msil olunur. Az?rbaycan?n nümay?nd?si+ ?qli Mülkiyy?t Agentliyi?dar? Hey?tinin s?dri K.?manovv “Ü?MT-in Mü?lliflik hüququna dair Müqavil?si” Assambleyas?n?n vitse-prezidenti seçilib.

Ü?Ü?MT il?m?kda?l???n?n?tic?si olaraq, 2006-c?ild? Az?rbaycan Respublikas? Hökum?ti il? bu qurum aras?nda m?kda?l?q Program?, 2014-cü ild? m?kda?l?q haqq?nda anla?ma memorandumu v? haz?rda yenil?nmi? memorandum imzalan?b.

Dövl?timizin ba?ç?s?n?n?y?r?n?tic?sind? Az?rbaycan?n?qli mülkiyy?t? aid?z?ngin?milli? qanunvericilik b?bazas? formala??b? Buraya bilavasit? ?qli mülkiyy?t? qoruyan s?kkiz qanun v?m?c?ll?nin müvafiq müdd?alar? ?qli mülkiyy?t hüquqlar?n? dolay?s? il? qoruyan iki qanun v? ?qli mülkiyy?t hüquqlar?n?n qorunmas?na istinad olunan 12 qanun daxildir. MDB?m?kan?nda analoqu olmayan “?qli mülkiyy?t hüquqlar?n?nt?minat? y?piratç?l?qa qar? mübariz?” v? Avropada ilk olan “Az?rbaycan folkloru nümun?l?rinin hüquqi qorunmas?” haqq?nda qanunlar xüsusi? qeyd edilm?lidir.

Prezident?l?ham?liyevin t?sdiq etdiyi “Az?rbaycan 2020?g?l?c?y?abax?” h?nki?af Konsepsiyas?nda q?qli mülkiyy?t prioritet istiqam?t kimi q?bul edilib v? s?n?d? bu sah?nin inki?af? il? ba?l? s?kkiz t?dbir daxil edilib.

Ölk?e Prezidentinin 2018-ci il 20 aprel tarixli S?r?ncam? il? Az?rbaycan Respublikas?n?n?qli Mülkiyy?t Agentliyi yarad?l?b.

Dövl?t?ba?ç?s?n?n apard?? institusional islahatlara uy?un?olaraq?sis edilmiş? ?qli Mülkiyy?t Agentliyinin qar?s?nda duran v?zif?l?r? Prezident?l?ham?liyevin innovasiyal? inki?afla?ba?l? yürütdüyü iqtisadi? islahatlar siyaseti il? formala?d?r?l?r? v? ?qli mülkiyy?t?in bu siyasetin t?sirin? v? innovativ inki?afa adekvat xidm?t göst?rm?sin? ?hat? edir. İH?min v?zif?l?rin icras? üç amil?n?z?r? al?nmaqla, h?yata keçirilir: ali t?hsil v? elm sistemind? radikal transformasiya n?tic?sind? 3.0 (t?hsil, t?dqiqatlar v? bilikl?rin kommersiyala?mas?) universitetl?rin yaranmas?, burada texnologiyalar?n kommersiyala?mas?tv? transferinin pön plana?çevril?m?si, k?cik v? orta sahibkarl?n? (KOS) iqtisadi?rolunun v? innovasiya imkanlar?n?n art?r?lmas?, burada ?qli mülkiyy?t? siyasetinin d?st?kl?nm?si, texnolojin innovasiyalar?n stimulla?d?r?lmas?, ?qli mülkiyy?t?in yeni if?aliyy?t konteksti il?ba?l?uonun d?yi?mi?urolunun z?r? al?nmas?, s?rv?tl?rin yaranma m?rk?zinin maddi aktivl?rd?n qeyri-maddi aktivl?rl?, intellektual kapitalay?n?lm?si v? investisiya ax?nlar?n?n ?qli mülkiyy?t? istiqam?t?l?nm?si.

Qeyd Qeydi olunanlarla ba?l?bir t?s?ra?lt?dbirl?r, m?cüml?d?n? Az?rbaycan?m?uzunmüdd?t?lm? ?qli mülkiyy?t Strategiyas?n?n haz?rlanmas?; ?xtiraç?lara d?st?k m?qs?dil? beyn?lxalq patent qeydiyyat? PCT sisteminin t??viqi v? dövl?t?l?r?find?n?x?rci?rin qibim qism?nin nöd?nilm?si, h?mçin?ne patent?al?nmas?n?nsad?l?dir?ne Patent hüququ Müqavil?sin? (PLT) qo?ulmas? v? Texnologiya v? innovasiyalara D?st?k M?rk?zinin yarad?lmas?; Universitetl?r, elmi-t?dqiqat institutlar?nda v? KOS subyektl?rind? IP ofisi?rin yarad?lmas?, onlar?ntexnologiyalar?nkommersiyala?ma cofisi?rin? (TKO) ?çevril?m?si; Elm? v? s?naye aras?nda ba?lant?, ixtiraç?l?q f?aliyy?tinin keyfiyy?t?c?artmas? v? t?tbiqi karakter daxarakter da?mas?n? üçün?ya Texnologiyalar?n M?rk?zl?r?m?v?iy? ?qli Mülkiyy?t Agentliyinin zdind?yayad?lmas?; “Made in Azerbaijan” brendinin t??viqi, “?mt?? ni?anlar?n?n beyn?lxalq qeydiyyat?na dair Madrid Sazi?i” ç?rçiv?sind? qorunan yerli ?mt?? ni?anlar?n?n x?rci?rinin qism?n?dövl?t hesab?na öd?nilm?si v? kütl?vi istehsal olunan v?f?rdi toxunanan x?alçalar?m?z?üz?rind? Az?rbaycan?aid?loqonun ilm?l?rl?toxunmas?na d?st?k verilm?si v? qeydiyyata al?nmas?; RR?q?mli ??b?k?l?rd? ?qli mülkiyy?t hüququ il?qorunan obyektl?rin istifad? edilm?sinin idar?etm? sisteminin t?tbiqi h?yata keçirilm?lidir.

K.?mahnov Ü?MT-in ba? direktoru F.Qarriy? Avrasiya Patent?kilat?n?ni prezidenti xan?me Saule Tlevlessovaya keçiril?n konfranslara d?st?k göst?rdikl?rin? gör? t??kkürümü bildirib, i?tirakç?lara u?urlar arzulay?b.

T?dbird?ç?x??ed?n?F.Qarriy? Bak?ya s?f?rinin ?h?miyy?tind?n, Az?rbaycan Respublikas?n?n?qli Mülkiyy?t Agentliyi il?faydal? v? s?m?rl?i?m?kda?l?qdank?dan??b?kiki qurum aras?nda laq?l?rin? dahad?geni?l?nm?sinin vacibliyini vur?ulay?b.

Ü?Ü?MT-in ba? direktoru deyib ki, son on ild? ?qli mülkiyy?t? global s?viyy?d?diqq?t v? maraq artmaqdad?r. Dünyan?n müxt?lif ölk?l?rind? ?qli mülkiyy?t f?aliyy?tinin t?tbiqi iqtisadiyyat?n? inki?af? il?ba?l?d? Öt?n il?mt?? nini?anlar? il?laq?dar iki milyona yax?n?r?z?verilib? innovasiya v? ?qli mülkiyy?t?in co?rafiyas?da d?yi?m?kd?dir. Asiya qit?si intellektual ?qli mülkiyy?t?riz?l?rinin ?sas m?nb?yin? ?çevrilib. Qlobal s?viyy?d? 60 faizd?n?n çox ?riz? Asiya ölk?l?rind?n daxil olub. Beyn?lxalq patent ?riz?l?rinin 49 faizi Asiya qit?sind?n g?lin? Strateji mövqey? malik Az?rbaycan kimi ölk?l?r üçün bu çox vacib göst?ricidir. ?qli mülkiyy?t?in f?aliyy?t göst?rdiy? texnoloji?sas d?yi?ib. Xüsusi?h?miyy?tli

elekosistemli?rin yarad?imas?nda universitetl?rin rolü böyükdür. Çox ?ad?q ki, Az?rbaycanda bu sah?d? birg?layih? h?yath?yata keçirilir və Universitetl?rin v?iqt?dqiqat institutlar?d?yi?iklikl?rin?sa? bilik?nb?yidir. Onlar?bilikl?rin iqtiqasadiyyatda elmi t?dqiqat bax?m?ndan elm v? texnologiya aras?ndan köprürolunu oynay?r. Bunun üçün müxt?if siyas?tl? v? t?dqiqatlar?n d?st?kl?nm?si laz?md?r. T?dqiqat institutlar? v? universitetl?rin inki?af? u?urlu innovasiya sistemi üçün vacibdir.

Az?rbaycan Milli Elm?r Akademiyasining prezidenti, akademik Akif?lizad? bildirib ki, ölk?d? elm?siyas?tini, o cüml?d?n uzunmüdd?tli elmi t?dqiqat i?l?rinin AMEA?h?yata keçirir, r?qab?t? davaml? innovasiya iqtiqasadiyyat?n?n f?formala?mas?ndan bunt??kilat?n rolü böyükdür. Dünya?crüb?sind? elm-biznes?m?kda?l???n?n ixususi ?h?miyy?t veverildiyi m?qamlardan birind? elmi t?dqiqat institutlar?n?n t?rkibind? texnoparklar?n yarad?imas?d?r. Dövl?timizin b?ba?ç?n?n 2016-c? il 8 noyabr tarixli müvafiq S?r?ncam?il? yarad?lan “AMEA Yüks?ke Texnologiyalar Park?” bu istiqam?ttd? at?lan çox vacib add?mlardan biridir. Elm-biznes?m?kda?l???n?n formala?d?r?imas? istiqam?tind? real i?l?i?l?rö gör?n?AMEA?v? onun?n zdind? yarad?lan Yüks?ke Texnologiyalar Park?q?sa müdd?ttd? bir?s?ra i?l?ri?u?urla h?yata keçirib.

T?hsilnaziri Ceyhun Bayramov? vur?ulay?b?ki, ru?urlu inki?af?n t?m?lind? bilikyönümlüç?miyy?tin v? r?qab?tqabiliyy?tli mühitin texnoloji innovasiyalarla tamamlanmas?dayan?n? Ya?ad???m?z bilik v? innovasiya iqtiqasadiyyat?dövründ? davaml? v? h?rt?r?fli inki?af?n t?min edilm? sind? elm v? t?hsilin rolü ?h?miyy?tli d?r?c?d? artmaqdad?r. ?nnovasiya prosesi yenilikl?rin yarad?imas?ndan ba?layaraq bu yenilikl?rin m?nims?nilm?si v? bazara ç?ç?xar?imas?nad?kolant bütün m?rh?l?rd? qli mülkiyy?tin t?tirak?n? özünd? ehtivaderdir. Prezident?lham?liyev t?t?r?find?n? u?urla h?yata keçiril?n strategiyan?n?saş prioriteti?rind?n? biri bilik iqtiqasadiyyat?n?n formala?d?r?imas?, t?hsil, elm v? innovasiya aras?nda s?m?r?li ?laq?l?rin yarad?imas?d?r.

Qeyd Qeyd edilib ki, hali t?hsil mü?ssis?l?rinin t?dqiqat?n? innovasiya?m?rk?zl?ri, kimi inki?af netdirilm?si, universitetl?rin elmi v? elmi-texniki f?aliyy?tinin n?tic?l?rinin kommersiyala?d?r?imas? is? yüks?k elmi potensial? t?l?b e?dir. Haz?rda universitetl?rd? v? elmi t?kilatlarda ümumilikd? 33 mind?n çox alim?elm? t?dqiqatlarla m???ul olur ki, onla onlardan da 35 faizi f?ls?f? doktoru, s?kkiz faizi is?elml? doktorudur. Qlobal elmi bazadan istifad? aktivliyinin dinamikas?nda 2017-ci ild? vv?lki ill?rl? müqayis?d? 75 faiz?art?m?mü?ahid? olunub, i?mpakt faktorlu jurnallarda çap olunm?am?qal?l?rin say?nda son dörd ild? 68 faiz?art?m?qeyd? al?n?b? N??aktivliyinin?son üç?ild?nart?m dinamikas?na gör? Az?rbaycan regionda birinci yer? ç?x?b. 2017-ci ild? n??rl?rin say? özür? n? yüks?k göst?rici qeyd? al?n?b?, ilkin t?hlili?r? ?sas?n, 1.118 elmi t?dqiqat i?nin t?xmin?n 43 faizi m?hz ali t?hsil mü?ssis?l?rinin pay?na dü?ür.

Avr?Avrasiya Patent T?kilat?n?n prezidenti xan?m Saule Tlevlessova diqq?t?çatd?r?b?ki, Az?rbaycan bu qurumun s?kkiz üzvünd?n biridir. Öt?n il t?kilata müvafiq sah?üzr? 37?riz? daxil olub. Bu qurumun iyirmi illik f?aliyy?tini dödövründ? ümumilikd? 230?riz? verilib, 240 ixtira qeyd? al?n?b?. Az?rbaycandan haz?rda 7300 patent?d?st?kl?nir. Ölk?d?n daxil olan ?riz?l?rin 80 faizi elmi mü?ssis?l?rin, akademiyalar?n v? institutlar?n pay?na dü?ür.

Sonra t?dbiri?tirakçı?lar? universitetl?r t?r?find?n yarad?lm?? startaplar v? onlar?n nailiyy?t?l?rini ?ks etdir?n s?rgi il? tan?? olublar.

Beyn?lxalq konfrans ç?rçiv?sind? “Qeyri-maddi aktivl?r v? global d?y?r z?ncirl?ri: ?qtisadiyyat innovasiyan?n faydalari?ndan nec? yararlana bil?r?” mövzusunda regional seminar t?kil olunub.

Bir s?ra ölk?l?rd?n tan?nm?? eksperti?rin i?tirak etdikl?ri seminarda “Ümumdünya ?qli Mülkiyy?t T?kilat?n?n “Qlobal d?y?r z?ncirl?rind? qeyri-maddi aktivl?r” (Ü?MT-in 2017 hesabat?na giri?), “?nnovasiya v? enerji” v?i?dig?r mövzularda m?ruz?l?r dinl?nilib. Mövzular ?traf?nda müzakir?l?r apar?l?b, suallar cavabland?r?l?b.